

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 48 59
Fax.: (+380 44) 226 34 27
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

__ . __ . 20__ № _____

На № _____ від __ . __ . 20__

Голові
Національної поліції України

Клименку І.В.

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

У рамках реалізації зазначених вище норм законодавства України Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Секретаріат) за моїм дорученням проведено перевірку стану додержання прав і свобод людини і громадянина в діяльності Святошинського управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві (далі – Святошинське УП) при виконанні положень кримінального процесуального законодавства України та права кожного на доступ до інформації.

Перевірка стану додержання встановлених прав і свобод людини і громадянина здійснювалась за зверненням В

Під час розгляду звернення виявлено факти порушень посадовими особами Святошинського УП прав заявника на належний розгляд заяв, скарг і запитів на інформацію та процесуальних прав під час досудового розслідування.

Встановлено, що відповідно до рішення Святошинського районного суду м. Києва від 14.05.2018 у справі № (провадження №) задоволено позов В до Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку «Строкача-7» (далі – ОСББ) та зобов'язано зазначене об'єднання надати відповіді на його заяви від 31.01.2017, 05.12.2017, 19.12.2017, 30.01.2018.

На виконання зазначеного рішення суду Святошинським районним відділом Державної виконавчої служби у місті Києві (далі – Святошинський РВ ДВС) було відкрито виконавче провадження. 19.07.2019 Святошинським РВ ДВС до Святошинського УП направлено повідомлення за № 50520/15.8-27 про невиконання ОСББ рішення Святошинського районного суду м. Києва від 14.05.2018 для внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 382 Кримінального кодексу України (далі – КК України).

В неодноразово звертався до Святошинського УП із запитом щодо надання інформації про прийняте рішення за матеріалами Святошинського РВ ДВС, які було зареєстровано у зазначеному підрозділі поліції за вх. № 9368 від 02.08.2019 та в Єдиному обліку заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події від 06.08.2019.

Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI (зі змінами) «Про доступ до публічної інформації» визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес.

Відповідно до частини другої статті 2 зазначеного Закону цей Закон не поширюється на відносини щодо отримання інформації суб'єктами владних повноважень при здійсненні ними своїх функцій, а також на відносини у сфері звернень громадян, які регулюються спеціальним законом.

Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) регламентує спеціальний порядок доступу (ознайомлення) до інформації, створеної (одержаної) у ході досудового та судового провадження.

Всупереч вимогам частини першої статті 20 Закону України від 13.01.2011 № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації», згідно з якими розпорядник інформації має надати відповідь на запит на інформацію не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту, Святошинським УП В відповіді на запити надсилались у терміни, що перевищували встановлені Законом, а по суті порушеного питання не було повідомлено про причини відмови в задоволенні запиту.

Так, у відповідь на запит В від 18.06.2020 (копія додається) щодо надання інформації про рішення, прийняте за матеріалами Святошинського РВ ДВС, Святошинське УП у листі від 10.07.2020 (копія додається) за підписом слідчого слідчого відділу Говрас В. повідомило, що скаргу долучено до матеріалів кримінального провадження № 12 26 з правовою кваліфікацією за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 190 КК України.

На запит Секретаріату Святошинське УП у листі від 15.10.2020 № 11338/125/54/02-2020 поінформувало, що за поданням Святошинського РВ ДВС слідчим відділом 06.08.2019 було внесено відомості до ЄРДР за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 382 КК України, та розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12 66. Крім того, повідомлено, що за результатами досудового розслідування 15.10.2019 прийнято рішення про закриття кримінального провадження № 12 66 на підставі пункту 2 частини першої статті 284 КПК України.

Відповідно до вимог частини шостої статті 284 КПК України копія постанови слідчого про закриття кримінального провадження надсилається заявнику, потерпілому, прокурору.

За інформацією, наданою Святошинським РВ ДВС у листі від 18.01.2021 № 5419 (копія додається), копія постанови слідчого про закриття кримінального провадження № 12 66 до відділу не надходила, хоч згаданий відділ мав процесуальний статус заявника у зазначеному провадженні.

Водночас на запит Секретаріату від 29.12.2020 № 35895.4/В-16861.3/20/27.1 щодо надання інформації Уповноваженому про направлення копії постанови про закриття вказаного вище кримінального провадження його учасникам, до листа начальника слідчого відділу Святошинського УП від 02.2020 № 242/125/54/03-2021 за підписом Замули Б.А. (копія листа додається) долучено копію повідомлення В від 15.10.2019 № 5666/125/54/08-2019 за підписом слідчого слідчого відділу Мельничука М. (копія повідомлення додається) про завершення досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12 66 від 07.08.2019.

У кримінальному провадженні № 12 66 В не мав процесуального статусу ні заявника, ні потерпілого, тому надіслання йому повідомлення про завершення досудового розслідування не передбачено нормами КПК України.

Зважаючи на це, а також на чисельні скарги заявника до органів поліції та прокуратури на ненадання інформації про прийняті процесуальні рішення за поданням Святошинського РВ ДВС про невиконання ОСББ рішення Святошинського районного суду м. Києва від 14.05.2018, достовірність повідомлення слідчого від 15.10.2019 № 5666/125/54/08-2019, адресованого В , викликає обґрунтовані сумніви.

Крім того, під час здійснення перевірки В надав пояснення, що лише на скаргу до Головного управління Національної поліції у м. Києві (далі – ГУ НП у м. Києві) отримав листа від 11.12.2020 № В-5912/125/2811/2020 з інформацією про прийняте процесуальне рішення за результатами досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12 66.

Отже, право В на отримання інформації було поновлене лише після звернення до ГУНП у м. Києві.

Як стверджує заявник, слідчими слідчого відділу Святошинського УП він не викликався для виконання слідчих дій ні у кримінальному провадженні № 12 66, ні в іншому кримінальному провадженні № 12 26 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 190 КК України, відомості про яке було внесено до ЄРДР 15.11.2018 за колективною заявою, зокрема й В , про заволодіння фізичною особою-підприємцем Д шляхом обману грошовими коштами ОСББ.

За результатами досудового розслідування слідчим Святошинського УП 18.06.2020 прийнято рішення про закриття кримінального провадження № 12 26 на підставі абзацу 14 частини першої статті 284 КПК України у зв'язку з закінченням строків досудового розслідування до дня повідомлення особі про підозру у порядку, передбаченому статтею 219 цього Кодексу.

Незважаючи на те, що у зазначеному кримінальному провадженні В мав процесуальний статус заявника та відповідно до пункту 3 частини другої статті 60, частини шостої статті 284 КПК України слідчий повинен був надати йому інформацію про прийняте рішення, на звернення до органів поліції та прокуратури заявник отримував суперечливу інформацію про стан досудового розслідування.

У зв'язку з цим В як заявник не зміг своєчасно скористатися правом, передбаченим пунктом 3 частини першої статті 303 КПК України, на оскарження слідчому судді місцевого суду рішення слідчого про закриття кримінального провадження.

Факти порушення слідчими вимог КПК України щодо швидкого, повного та всебічного з'ясування обставин вчинення кримінального правопорушення у кримінальному провадженні № 12 26 було встановлено Київською місцевою прокуратурою № 8, однак поновити право заявників, зокрема й В , як учасників кримінального провадження неможливо, оскільки строк досудового розслідування кримінального правопорушення закінчився.

Виявлені порушення безпосередньо впливають на додержання прав і свобод людини і громадянина, закріплених у статті 31 Конституції України, статтях 3 - 5 Закону України від 13.01.2011 № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації», вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію; а також прав, гарантованих статтею 55 Конституції України і нормами КПК України, будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань та на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

На підставі викладеного, з метою запобігання системним порушенням прав і свобод людини і громадянина, обумовлених неправомірними діями та бездіяльністю органів досудового розслідування, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України від 23.12.1997 № 776/97-ВР «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

прошу:

1. Розглянути подання та вжити у межах компетенції заходів, спрямованих на запобігання системним порушенням посадовими особами підрозділів Національної поліції України процесуальних прав заявників і потерпілих у кримінальних провадженнях на отримання інформації про закінчення досудового розслідування, а також на належний розгляд запитів на інформацію.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення осіб, які допустили порушення, до дисциплінарної відповідальності.

3. Повідомити мене про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк.

Уповноважений

Л. Денісова